

BARNEOMBUDET

Bruk av barnekonvensjonen i mot mobbing

Kjersti Botnan Larsen, 14.2.2018

Grunnleggende om barnekonvensjon

- Regulerer barns grunnleggende menneskerettigheter
 - FNs barnekomité har en sentral rolle for å sikre oppfyllelsen av konvensjonen
- Ser barn som innehavere av rettigheter
 - Nødvendig å utvikle et **barnerettighetsperspektiv**
- Helhetlig tilnærming – et udelelig hele – artiklene må ses i sammenheng
- 3 P'er: «Provision - Protection – participation»
 - Flere artikler som har betydning for barnehage-, skolemiljø og mobbing
 - 4 grunnleggende prinsipper

Retten til å bli hørt – art. 12 nr. 1

1. Partene skal garantere et barn som er i stand til å gjøre danne seg egne synspunkter, retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunkter i alle forhold som vedrører barnet, og tillegge barnets synspunkter behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Retten til å bli hørt – 3 poeng

1. Barn har rett til å bli hørt
 - Skal få tilpasset informasjon om retten til å uttale seg, og til å la være.
 - Gjelder alle barn – ingen nedre aldersgrense
2. Gjelder i alle saker som direkte eller indirekte berører barn.
 - Trenger ikke mene noe om alle sider av saken
3. Barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Høring av barn er ikke et spørsmål om barnet skal høres, men et spørsmål om:

- Når skal vi høre barn?
- Hvilke barn skal høres?
 - De som er berørt direkte eller indirekte
- Hvem skal snakke med barnet?
 - Og hvem bør være tilstede?
- Hvilken informasjon skal barnet få?
- Hvordan skal barn høres?
- Hvilken vekt skal vi legge på barnets mening?

Proessen hvor vi hører barn skal være generell kommentar nr. 12:

- Åpen og informativ
- Frivillig
- Basert på respekt
- Relevant
- Barnevennlig
- Inkluderende
- Støttet av opplæring
- Sikker og sensitiv slik at risikoen for negative hendelser på grunn av barnets medvirkning i saken reduseres
- Etterrettelig (ansvarlig).

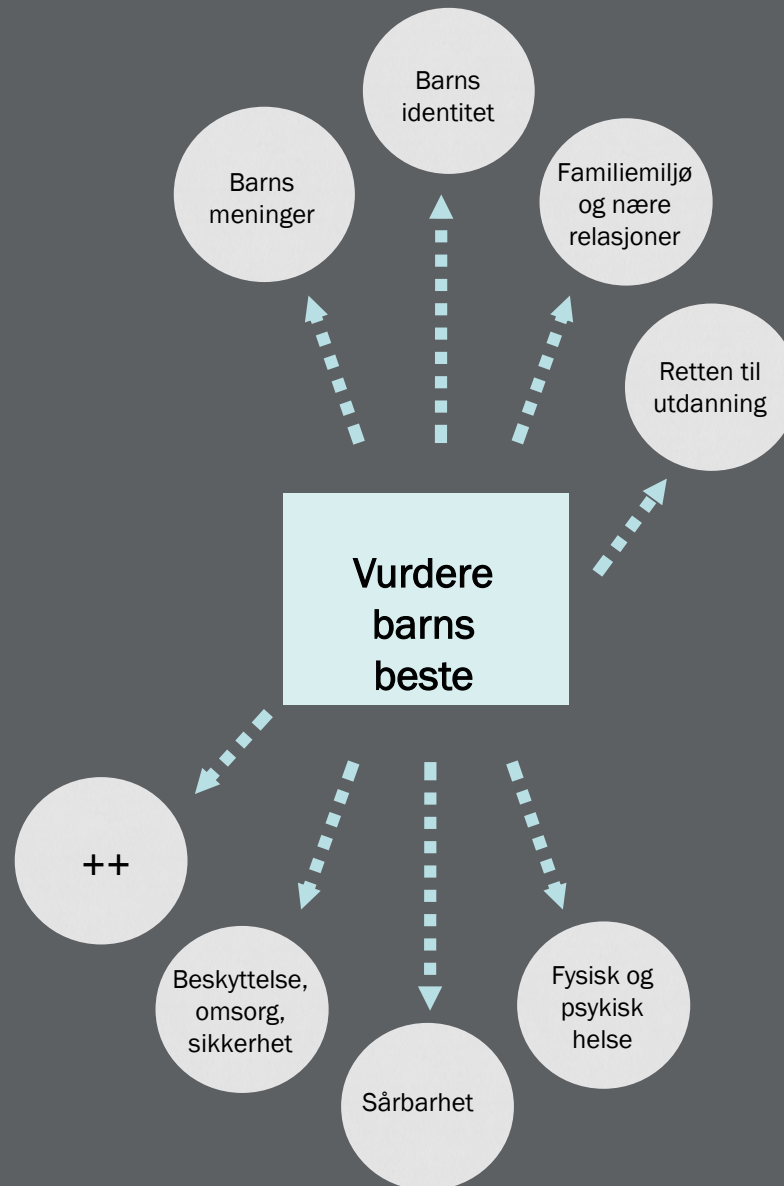
Barnets beste – art. 3 nr. 1

Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.

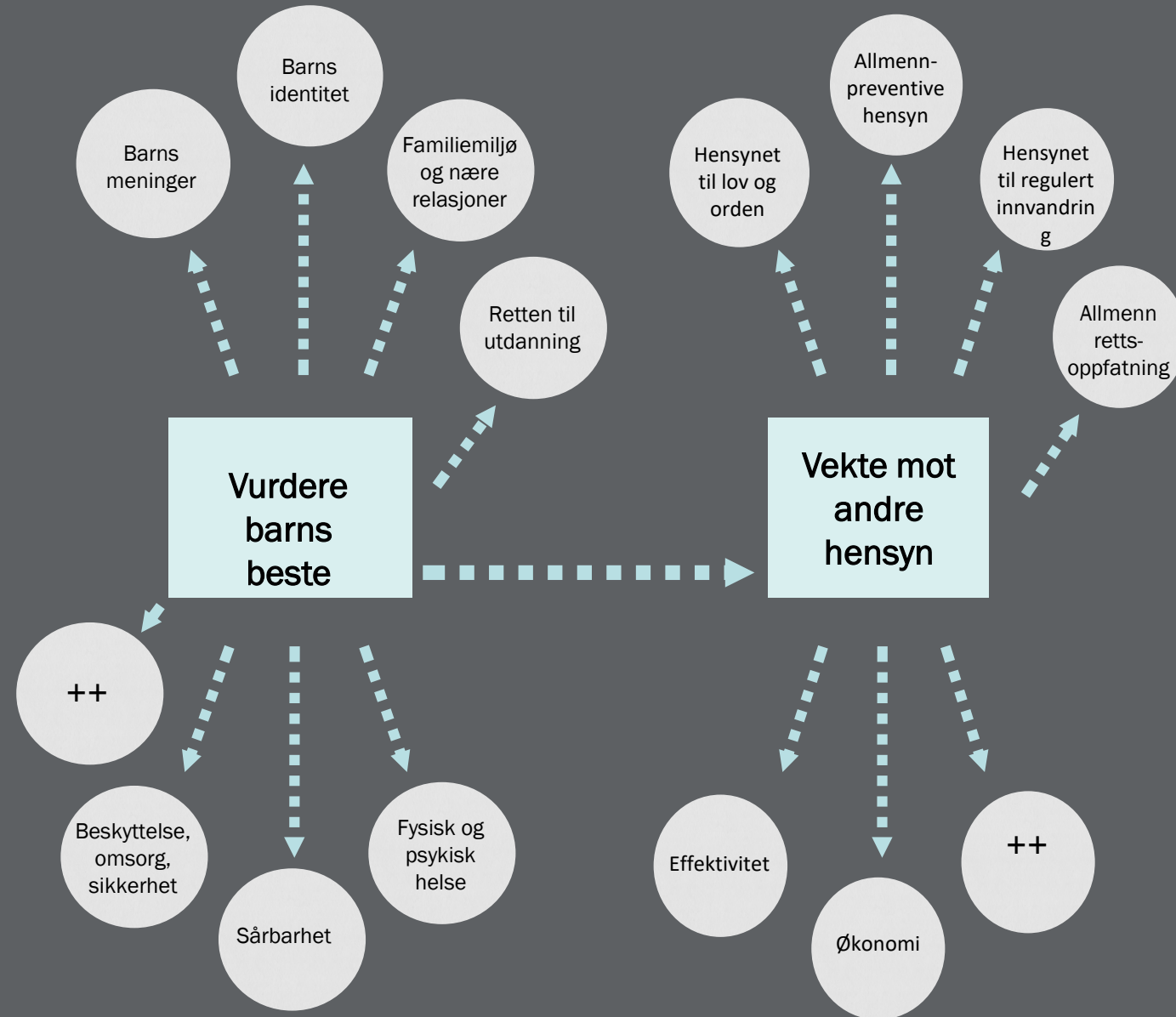
«Barnets beste» er et sammensatt og fleksibelt begrep

- Kilder i barnets beste vurderingen
- Aktuelt å hente inn synspunkter fra:
 - Barnet selv og andre barn
 - Foreldrene og andre nærstående
 - Andre som kjenner barnet
 - Fagfolk
- Vurdere – vekte – vise

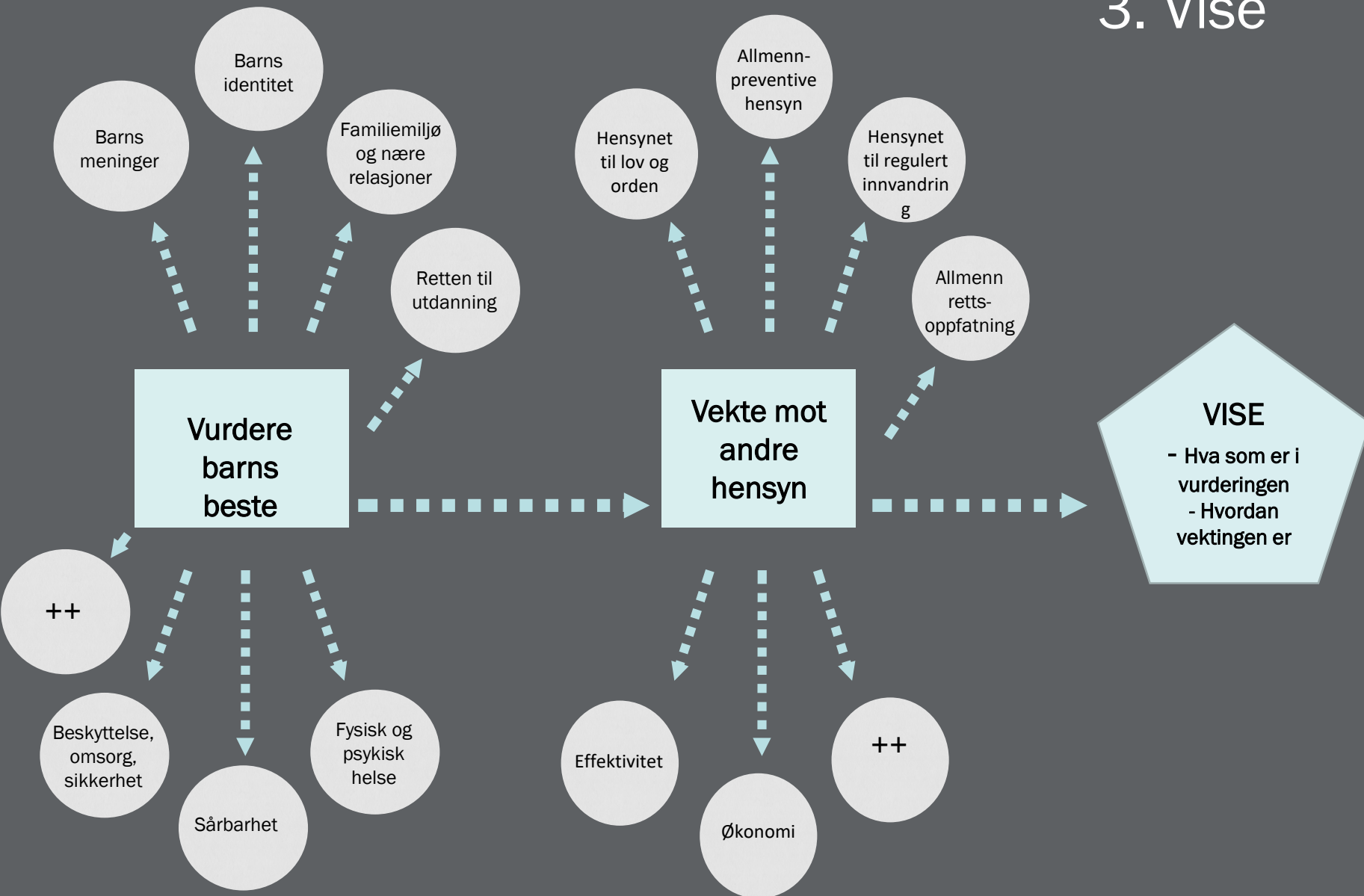
1. Vurdere: hva er barnets beste i denne saken?

2. Vekte

3. Vise

Noen avsluttende poeng

- Skal høre barn – ikke voksne som velger det bort
- Må foretas en individuell vurdering i hvert enkelt tilfelle for å kunne avgjøre hva som er barnets beste og vekten i saken
- Grunnleggende hensyn: Ikke bare veie hensynet til barnet opp mot andre hensyn på lik linje.
- **Barnekonvensjonen forplikter oss alle til å ha et barnerettighetsperspektiv**

Takk for
oppmerksomheten!

Kilder

- FNs Konvensjon om barnets rettigheter av 20. november 1989. (Barnekonvensjonen)
- FNs barnekomité. (2003) Generell kommentar nr. 5: Generelle tiltak til gjennomføring av Konvensjonen om barnets rettigheter. (CRC/C/GC/5).
- FNs barnekomité. (2009) Generell kommentar nr. 12: Barnets rett til å bli hørt. (CRC/C/GC/12).
- FNs barnekomité. (2013) Generell kommentar nr. 14: Barnets rett til at hans eller hennes beste skal være et grunnleggende hensyn. (CRC/C/GC/14).

- Sandberg, K. (2016) Barnets beste i skolen. I: Andenæs, K. og Møller, J. (red.) *Retten i skolen*. Universitetsforlaget: Oslo.
- Utdanningsdirektoratet (2017) Veiledning til bruk av barnekonvensjonen i saksbehandlingen.
- Høstmælingen, N., Kjørholt, E. S. og Sandberg, K. (red.) *Barnekonvensjonen i Norge*. 3. utgave. Universitetsforlaget: Oslo.
- Se også www.barneombudet.no – mest for voksne